

Reuma 1

Twee Zweedse onderzoekers hebben bekeken of er een relatie is tussen het klachtenpatroon van reumapatiënten en het weer. Een van hen —

A. Nyberg — is vroeger werkzaam geweest als hoofd van het Zweedse meteorologisch instituut in Norrköping. Zijn vrouw is als arts verbonden aan de reuma-afdeling van het ziekenhuis te Gotenburg. In de door hen geraadpleegde vakliteratuur werden geen onderzoeken beschreven waarin een duidelijk verband tussen reumaklachten en weer werd aangetoond, maar dikwijls wordt dat verband wel gelegd. Vooral regenachtig weer, sneeuw en vochtige lucht staan in een kwaad daglicht. Al voor de weersomslag verergert de toestand van de reumapatiënt.

Vijfentwintig patiënten tussen 36 en 72 jaar oud deden aan het onderzoek mee. Zij woonden binnen een straal van vijftien kilometer van het meteorologisch waarnemingsstation te Gotenburg. Alle patiënten waren ervan overtuigd dat hun toestand verergerde voorafgaande aan het optreden van bepaalde veranderingen in het weer. Vijf van hen beschouwden zich zelfs als onfeilbare weersvoorspellers.

De deelnemers aan het experiment werden op gezette tijden opgebeld om te informeren naar hun gezondheidstoestand en om te vragen welke weersveranderingen daaruit was af te leiden. Natuurlijk gaf de toestand van de patiënten niet altijd aanleiding om er uitspraken over het weer aan te koppelen, maar toch leverden de telefoonrondes in het jaar dat het experiment duurde 285 weersverwachtingen op. Hiervan werden er 120 met overtuiging gebracht.

Reuma 2

Wat het meest opviel was de sterk uiteenlopende weersgevoeligheid van de patiënten. Sommigen verklaarden dat hun toestand alleen verslechterde voor een omslag naar slecht weer, terwijl anderen in zo'n geval soms tot weersverbeteringen concludeerden. Weer anderen voelden zich juist beter wanneer er een weersverbetering in de lucht hing.

De verwachtingen die de reumapatiënten gaven variëerden sterk in gedetailleerdheid, vermeldde zekerheid of onzekerheid en verwachtingstermijn. De veranderingen werden verwacht op

te treden op elk moment tussen twaalf uur en een week vooruit. De uitspraken van de reumapatiënten waren in zestig procent van de gevallen correct. Maar dat is niet voldoende voor een weersvoorspelling. Gebruikte men namelijk willekeurige uitspraken die tijdens de telefoonrondes verzameld waren voor een willekeurig verwachtingstijdstip, dan bleken de willekeurig getrokken voorspellingen in 57 procent van de gevallen juist te zijn. De uitspraken waren kennelijk te algemeen van aard.

Ook wanneer men zich beperkte tot de gevallen waarin de patiënt aangaf zeker te zijn van zijn zaak bleek het resultaat teleurstellend. De score lag bij aanhouden van het zelfde weertype hoger dan bij weersomslagen, maar omdat het weer vaker onveranderd blijft dan dat het zich wijzigt ligt dat ook in de lijn der verwachting. De auteurs concluderen dan ook dat de signalen van reumapatiënten helaas onbruikbaar zijn bij het opstellen van weersverwachtingen.

De onderzoekers geven een aantal redenen waarom reumapatiënten toch vaak denken het weer te kunnen voorspellen. Zo geven patiënten soms meerdere oorzaken aan voor het verslechteren van hun toestand. Als de weersverwachting onjuist blijkt wordt de andere oorzaak als pijnbrenger beschouwd. Een sneeuwvoorspelling wordt ook als juist beschouwd als de sneeuw niet in de woonplaats valt maar bijvoorbeeld 100 kilometer verderop.

Termen zoals „verandering”, „slecht weer” en zelfs „regen” zijn niet eenduidig omschreven. Een neerslaghoeveelheid van bijvoorbeeld ééntiende millimeter wordt door de een beschouwd als regen, een ander vindt dit te gering om als regen te tellen. Verder helpt het aanwijzen van een zondebok voor het optreden van klachten de pijn verzachten. „Het moet het weer zijn”, zei een van de patiënten, „een andere verklaring is er gewoon niet”.

850105